

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Q[uo]d no[n] est reprehe[n]sibilis autor, ex multa autor[um] et maxime
gentiliu[m] citatione, et cur homo nudus nascat[ur] ca.xxi

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Secundus

os: q̄dū palpitās ſtēr: ſumma inter cūcta aialia ibecillitatis iđicū
uī, iā morbi tot aq̄z medicinę tot ḡtra mala excogitatę, t̄ hec quoqz
ſubinde nouitatib⁹ vīctę. Cetera ſentire naturā ſuā, alia pnicitatem
vſurpare, alia ppetes volat⁹, alia vires, alia nare hōiē ſcire nihil ſine
doctrina, nō fari, nō ingredi, nō vesci, breuiterq; nō aliud nature ſpō
te q̄ flere. Itaqz multi extitere, qui nō nasci optimū censerēt, aut q̄
ocißime aboleri. Vni animātūz luctus est datus, vni luxuria, t̄ q̄
dem innumerabilibus modis, ac p ſingula mēbra, vni ambitio, vni
auaricia, vni immēla viuēdi cupidio, vni ſupſtitio, vni ſepulture cu
ra, atq; etiā poſt ſe de futuro, nulli vita fragilior, nulli rez omniū libi
do maior, nulli paucor cōfusior, nulli rabies acrior. Deniqz cetera aſ
nimalia in ſuo gñe probe degūt, cōgregari videm⁹ et ſtare cōtra diſſi
milia. Leonū feritas inter ſenō dimicat, ſerpentiū morsus nō peti⁹
ſerpētes, nec maris quidez belue, ac pifces, niſi in diuersa gña ſequunt.
At Hercule homini plura ex homine ſunt mala, Sic Plini⁹

CQuod non eſt reprehēnſibilis autor ex multa
autorum, et maxime gentilium citatiōe, et cur ho
mo nudus naſcatur   **C**a. xxxij.

Sed ne putes me q̄ configiam ad gētilis hominis autoritas
tez ideo redarguēdum, ait enīz nr Augustinus Philosophi
ſi que fidei noſtre cōſentanea dixerūt nō ſoluz formidāda non ſunt
verū eriaz ab eis tanqz ab iniuſtis poffessoribus in vſuz noſtz cōuer
tenda, ſed neqz vicio detur q̄ in hūc libellū noſtz aliena cōgafferim⁹
nāz appetitus cōtumaciam reſtinguere noſtrum eſt inſtitutū. id ſeu
noſtris ſeu remedījs ſiat alienis, qđ ad ēgrotū: De Chrysippo (cui⁹
tantuz fuīt in dialectica uome) auīt q̄ teſtūmonioz nube uteretur, t̄
quibusdā ſuis opuſculis, totā Euripedis Medeā inſeruit, t̄ Apol
lodor⁹ Atheniēſis de eo dixit. Si q̄ tollat de Chrysippi libris q̄ alie
na ſunt, charta ei vacua relinqueur. Pliniā ſentērię cauſtīca viſ in
eſt, quaž q̄ potest luxuriātem appetituſ reprimere tāqz pharmacum
oportiū, et foientuz ſalutare porrigimus, ad id tñ quod dicitur

I **ij**

Liber Secundus

hominem nasci nudum, Aristoteles de generatione animalium lib. iij: respodit dices. Homo nudo maxime omnibus et intecto corpore nascitur, quo minus minimum in eo est terreni recremanti que causa facit ut vngues quam minimos proportione sortiantur.

Cur deus floccipendat corpus, rationes naturales.

BEcclatis tot morborum ac incommodorum genibus ¶ Ca, xxxvij, quibus humanum corpus afficit, remanere potuit in corde tuo quidam noxi cogitationis aculeus castigate conscientie molestus, videri enim per Deum nostri vel nullam, vel certe parvam rationem habuisse, quos tot calamitatibus et errum exposuit, et sic nomine patris quo illuz in primis honoramus amittet, si paternam curam et pietatem vel amississe vel non habere plabitur, ut igit excludatur huius cogitationis importunitas vicina precipitio, preter rationes ante dictas ad considerandum regnat natum couertamur quo manifeste constat Deo corporum nostrorum maiorem curam esse non debuisse, quod si altius repetemus, audiire non pigeat, nam non erit rei naturalis iuncta narratio. Philosophi omnes in corpore et spiritu ritus substantiaz partiuntur. Corpore vocant quod videri, quod tangi, quod audiiri, et alijs sensib[us] percipi potest. Spiritus vero quod quasi inane sub sensu non venit. Sunt tamen et corpora quedam naturae adeo tenuis et exilis ut videantur et appellentur spiritus, ut vapores terrestres, ex quibus si imbibito calore solis eleuantur, sunt veteri, tonitrua, cometes, stellae, catastrophes. Si vero intra terram viscera obturatis spiramentis occludantur terremotus exurgunt, fontes calefiunt, et quod ex aqua resoluuntur, ex quibus nubes, pluviae, gradines, et id genus alia procreantur. Itaque qui magie naturali dant operam, solent spiritus vocare pres subtiliores, ex corporibus mixtis (puta ex vino et hulsum modi alijs) virtute ignis et caloris emuntur, qui et in corporibus humanis puriores sanguinis partes, que per arterias ad vegetanda membra plabuntur, spiritus vocatur a medicis, et eos tristitia diuiserunt, in naturales quod in epate, in vitales qui in corde, et in animales qui in cerebro generantur, his omnibus quantum sint corpora in spiritu nomen est in dictu, quod singulari prizilegio subtilitatis et actuum